

Samspillet med lokalsamfunnet

Bergen bystyre 31. oktober 2019

Norge; lokaldemokrati med trang fødsel

- 1240: Kong Håkon Håkonsson dreper svigerfaren Skule Bårdsson under slaget ved Oslo. Slutt på borgerkrigene. Norge utvikles gradvis som en av Europas mest sentralstyrte stater.
- 1319: Kong Håkon V Magnusson dør uten mannlig arving. Unioner fram til 1814.
- 1660: Kong Fredrik III innfører eneveldet i Danmark-Norge. Samfunnet styres ovenfra.
- 1814. Grunnloven vedtas på Eidsvold. Ingen bestemmelser om lokalt selvstyre.
- 1837. Formannskapslovene. To oppgaver legges til kommunene: Folkeskolen og fattigkassen.
- 2014: Lokalt selvstyre skrives inn i Grunnloven.

Hvorfor har vi kommuner og fylkeskommuner?

- Demokratisk aktør
- Tjenesteyter
- Samfunnsutvikler
- Myndighetsutøver

I tillegg er kommunene og fylkeskommunene store arbeidsgivere.

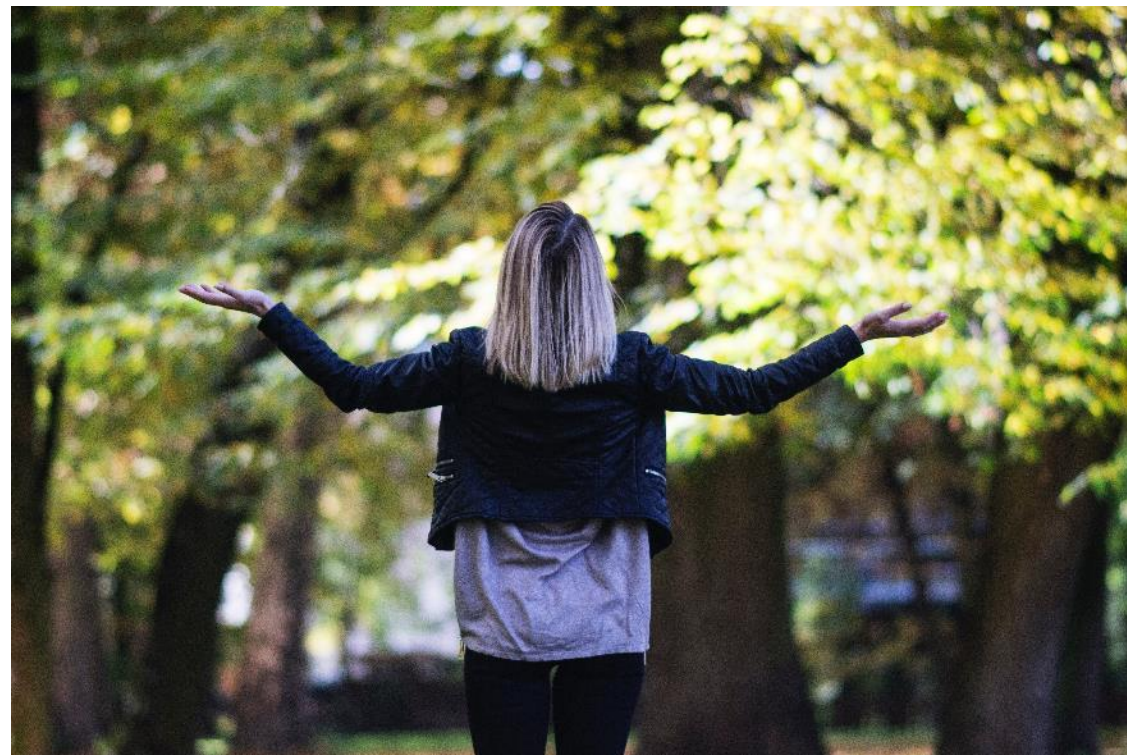

Photo by AZGAN MjESHTRI on Unsplash

Hvorfor har vi et lokalt selvstyre?

Foto: Shutterstock

- Frihet
- Demokrati
- Effektivitet

Nasjonale hensyn som kan begrense selvstyret

Foto: ScanStockPhoto

Nasjonale hensyn som kan begrense selvstyret:

- rettssikkerhet
- likhet og likeverd
- liv og helse
- overordnet økonomisk styring
- effektiv og samordnet bruk av offentlige ressurser
- samfunnssikkerhet
- bærekraftig utvikling
- hensynet til urfolk og nasjonale minoriteter

Hvorfor innbyggerdeltakelse?

- Informasjon
- Forankring og tillit
- Læring

Foto: Stavanger kommune

**Lokale
samarbeidspartnere:**
Du er ikke alene
om å skape et
godt lokalsamfunn!

Uten fremtidsverkstedet hadde vi ikke fanget opp det store engasjementet som var i kommunen!

En kan fort risikere at man må starte de samme prosessene på nytt hvis ikke folket har fått sagt sin mening.

Å få folk til å forstå hvordan kommunen fungerer ser jeg på som en viktig oppgave

Barnetråkk er en helt unik måte for innbyggermedvirkning. Barn lar seg i mindre grad begrense og har større fantasi.

Skal du treffe innbyggerne må du bevege deg ut av de tradisjonelle politiske arenaene.

Innbyggerdeltakelse i lovverket

Hvem bør involveres

- *Hvem er det som berøres?*
- *Er det noen synspunkt som bør vektlegges i større grad?*
- *Vet vi nok om hva innbyggerne tenker?*
- *Hva med de som blir berørt, men som ikke sier i fra?*

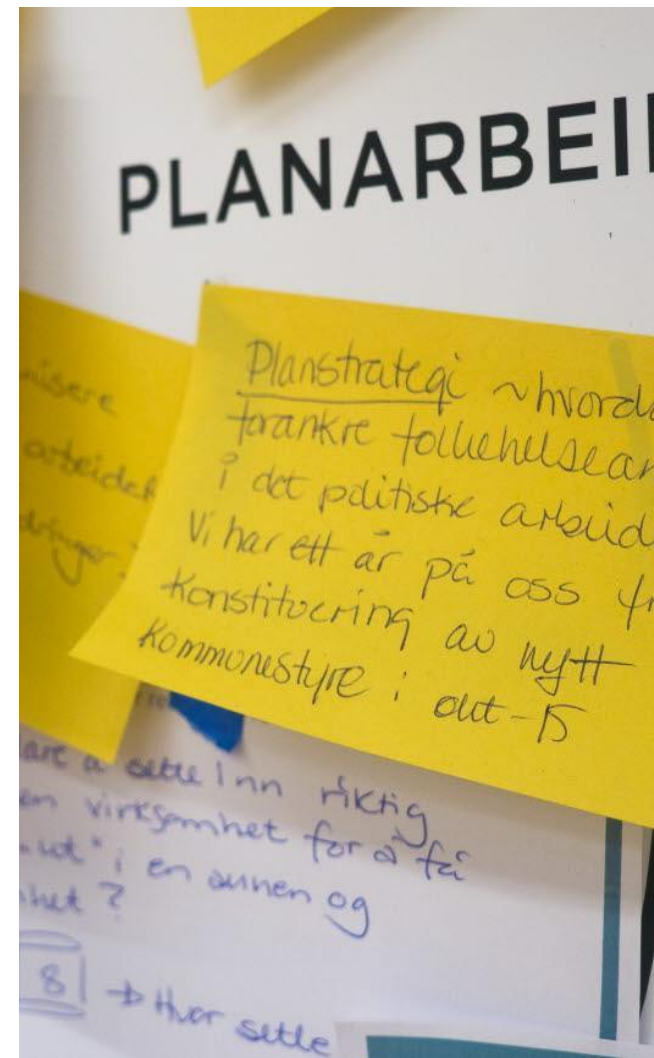
Når skal innbyggerne delta

- *Når i prosessen skal vi åpne for innbyggerdeltakelse?*
- *Ønsker vi å få innspill tidlig, i utredningsfasen?*
- *Ønsker vi å få innspill på ulike alternativer?*

Informere

- *Kommuneloven:*
Kommunen skal aktivt informere om egen virksomhet, og om virksomhet som andre rettssubjekter utfører på vegne av kommunen
- For at innbyggerne skal engasjere seg i en sak, må de kjenne til fakta
- Hvilke plattformer deler kommunen informasjon på?
- Hvordan vet vi at informasjonen treffer de vi ønsker å nå?
- Tenk på hvordan du skriver: klart språk

Spørre

- Kommer vanligvis fra kommunen, men kan også komme uoppfordret nedenfra
- Sørg for at spørsmålene er godt og presist formulert
- Bruk ulike kanaler for å sikre flere svar (dersom det er ønskelig)
- Eksempler:
 - Høring
 - Offentlig ettersyn
 - Meningsmålinger
 - Innbyggerpanel

